

Skaručna s Kamniškimi planinami.

FRESKE NA SKARUČINI.

Spisal Viktor Steska.

Uro hoda na poti od Šmartnega pod Šmarno goro proti Vodicam je vas Skaručina. V lepi ravnini, s katere je prekrasen razgled na Kamniške planine, se vzdiguje baročna cerkev, kateri na čelu stoji, z baročno streho pokrit, 34'5 m visok zvonik.¹ Cerkev je nekaka središčna stavba. Ladja je podolgovat osmerokotnik, čigar diagonalne stranice merijo po 3'4 m, stranici pod korom in pri vhodu v svetišče 9 m, na obeh straneh pa dobrih 7 m; ladja je dolga 18 m in široka 11'5 m.

Svetišče pokriva banjasti svod, ladjo pa plitva kupola. Oba sta poslikana z jasnimi, ljubkimi freskami svoje vrste, kakršnih sicer po Kranjskem ni. Dasi namreč te freske predstavljajo različne skupine in prizore, niso posamezni oddelki ločeni med seboj z okviri ali pa z okraski, ampak skupina prehaja v drugo skupino brez ločilne črte.

Cerkev je posvečena sv. Luciji, priprošnjici za zdrave oči, in v tem oziru božja pot. Zato so tudi freske narejene sv. Luciji v slavo in poočitujejo glavne prizore iz njene legende.

Ozrimo se najprej na freske v svetišču. Sveta Lucija prihiti na oblaku, ki ga angelci okrožujejo, v nebo, kjer jo sprejme sv. Trojica. Pod njo drži angel krožnik z očmi, ki so pridevek sv. Lucije,

¹ V njem vise trije zvonovi. Prvi, iz l. 1823., tehta 23'60 stotov; drugi, iz l. 1686., 12 stotov; tretji, iz l. 1687., 5 stotov.

patrone bolnih na očeh. Druga skupina angelov ji nasproti drži križ, znamenje vere in zveličanja, na vrhu pa ljubki angelci igrajo na gosli, harpo, kitaro, trombo in flavto.

V štirih kotih gledamo sv. Lucijo, bivajočo še na zemlji: 1. Sv. Lucija moli z materjo na grobu sv. Agate. 2. Lucija daje miločino dvema siromakoma. 3. Lucija se brani pred sodnikom Pashazijem sprejeti njegovega sina za moža. 4. Dva rablja zagrabita sv. Lucijo in jo hočeta zvezati.

V plitvi kupoli je na sredi sv. Lucija v nebeski slavi. Svetnica ponižno kleči na oblaku s palomo vejico v roki pred Marijo, ki nagne svoje božje Dete proti svetnici. Jezušček polaga s stegnjeno ročico venec zmage svetnici na glavo. Kaj miloben prizor! In okoli te skupine ti pobožni angelci, pod njo pa ti živahni krilatci! Resnično, slikar je bil mojster!

Okoli tega prizora je naslikanih osem skupin, in sicer tako, da ni nikjer nikakega okvira, ampak prizor se kaže za prizorom, vsak zase brez prehoda: 1. Sv. Lucija zaspri, ko moli ob grobu sv. Agate. 2. Sv. Lucijo hočajo obsojeno odvesti; pa trije voli, kljub vsemu trudu priganjačev, je ne morejo premakniti z mesta. Sodnik jaha na svojem konju in zastonj besni v svoji onemogli jezi. 3. Svetu Lucijo so dali na grmado, jo polili z oljem in s smolo, da bi jo laže zažgali. 4. Ker ji ogenj niti

lasu ne pripali, ji rabelj porine meč skoz vrat.
 5. Sv. Lucija prerokuje prihodnje dogodke. 6. Sveta Lucija prejme pred smrтjo še svete zakramente. Duhovnik jo obhaja in tolaži, dokler ne izdahne.
 7. Device neso sv. Lucijo v odprtji krsti pokopat.
 8. Ob grobu sv. Lucije izpregleda slep starček, drugi bolniki se pa zatekajo k njeni priprošnji.

Na pevskem koru je naslikan angel s trobento in z napisom: Resonet Luciae fama per orbem (naj odmeva Lucijin sloves po svetu).

Te freske so bolj živih barv; rdeča in rjav-kasta prevladujeta; poleg njiju se najbolj opazujejo zelena, modra in rožasta barva. Vse barve se lepo ujemajo.

Prizori in osebe kažejo jasno razdelitev s skrbno uporabo prostora. Vse je pregledno; nikjer nobena gneča ne moti. Jasno so prizori porazdeljeni, zlasti v svetišču, nekoliko manj v ladji, ker se toliko dogodkov združuje in ni imel slikar popolne svobode.

Kakor slikarji tiste dobe sploh, pozna tudi naš slikar tri vrste angelcev:

1. angelske glavice z dvema perotnicama ob vratu;

2. prave baročne genije ali putti;

3. angele mladeniške ali dekliške postave.

Zunaj cerkve na južni strani je naslikan še velik sv. Krištof, ki pa je v teku let tako obledel, da ga je bilo treba skoro popolnoma prenoviti.

Ob potresu l. 1895. so freske vsled razpok na stropu zelo trpele. Treba je bilo lepo delo kolikor mogoče popraviti. Župnik vodiški, duhovni svetnik Simon Žužek, je delo poveril slikarju Alojziju Šubicu, ki je svetišče s Pavlom Šubicem popravil, ladjo pa je skoro vso prepustil slikarju Mateju Strnenu.

Napis zadaj na koru ne omenja sotrudnikov. Glasi si: Haec aedes sacra MDCCCV C terraemotu laesa reipublicae sumtu picturis in calce madida restaurata est Aloysio Šubic, pictore.

Freske so bile slikane ali vsaj dovršene l. 1748., kakor izpričuje letnica v zadnjem kotu na svodu ladje na listni strani, kjer je bržkone tudi slikarjev portret.

Kako je slikar zasnoval svoj načrt? Snov mu je dala legenda sv. Lucije, razdelitev snovi v posamezne prizore pa nemška pesem o sv. Luciji, ki jo je slikar tudi zapisal v posameznih kiticah pod dotedne skupine.

Glasi se takole:

1. Lucia zu Catana entschlieff bey dem Grabe,
 Sanct Agatha erscheint ihr zu der Stund,
 Sye spricht: sey getrost mein Schwester, nicht ver-
 Sie dein Mutter ist frisch und gesund. [zage,

2. Gleich einer Seule Lucia unbeweglich stand,
 Da sie der Geist Gottes sterken thuet,
 Umbsonst ist all Müh der Ochsen und Heiden
 Paschasio trotzte in beser Muet. [Hand,
3. Als man Luciam von der Stelle nicht bringen kan,
 Thun sye mit Oel und Pech beguessen,
 Darnach umb sye ein grosses Feyer zünden an,
 Das sye soll das Leben einbuessen.
4. Zu schwach war das Feyer Luciam zu bewegen,
 Welches ihr nicht ein Härl verbrente,
 Es muste nur durch ihren Hals fahren ein Degen,
 Der sye mit der Marter Cron crönte.

SKARUČINA: NOTRANJŠČINA CERKVE.

5. Lucia weißaget viel zukhünftige Dinge.
 Und kündet der Kirchen den Frieden an,
 So baldt die Tyrannen in die Todtes Schlinge.
 Fahlen und fahren in den höllischen Pan.
6. Luciae reiner Geist scheidet nicht von dem Laibe,
 Bis ein Priester kam mit dem Sacrament,
 Der sye versehe und bei ihr in Zügen bleibe,
 Bis auf ihrn Todt glückseeliges Endt.
7. Luciae keuscher Leichnam war christlich be-
 Den Paschasius schon entseelet hat, [graben,
 Von frommen Jungfrauen ehrerbietig getragen,
 Zu Syracus bekhombt seine Ruhestadt.
8. Wie glorreich das Grab Luciae war gewesen,
 Bezeigen viel blinde und presshaffte,
 Welche gleich der erwünschten Gesundheit ge-
 Da Gott Luciam wundersam machte. [nesen,

Te osmere kitice so bile torej slikarju kaži-pot, kako naj tvarino razdeli.

Kdo pa je bil ta slikar?

„Zgodnja Danica“ je l. 1874., str. 260, pisala o Skaručini: „Posebna lepota te romarske cerkve je to, da so po stropu naslikane dogodbe iz življenja in trpljenja sv. Lucije. To delo je izvrstno izpeljal umetni slikar Franc Tomšič iz Ljubljane v l. 1748.“ To poročilo je prešlo potem tudi v druge spise. Ker pa o slikarju Francu Tomšiču nikjer ni bilo najti sledu, je bil dvom upravičen, je li dotedni člankar ime prav čital. In res so preiskave dognale, da je v rokopisni knjigi „Manuale“ v vodiškem arhivu ob robu pri župniku Josipu Gregorju Vačniku (1720—1770) začrtana o Skaručini opomba: „Vso¹ cerkev je na svodu okrasil

Kaj pa pravi ustno izročilo? To je zelo nezanesljivo. Ljudje pripovedujejo, da je bil Italijan. Vprašati bi se pa morali, čemu je pod slike zapisal nemške kitice, cesar bi italijanski slikar gotovo ne bil storil.

Druga govorica pripoveduje: Slikar je oslepel. V svoji žalosti oblubi, da bo cerkev sv. Lucije na Skaručini zastonj poslikal. Ko ozdravi, izvrši svojo obljubo, in sicer brezplačno. Dali so mu pa 200 goldinarjev, ki jih je, dasi nerad, sprejel. Ko pa pride do kraja, kjer stoji sedaj pri cerkvi znamenje, zopet oslepi.

Nasproti duhovski hiši je stala majhna napolzidana, napol lesena koča, ki je služila za stanovanje provizornemu učitelju, prej pa je bila v tej koči shramba za cerkvene darove, n. pr. žito itd. V tej koči je bila ena stena poslikana.

Ne daleč od Skaručine je vas Podvodje. Ondi sta na številki 4, pri Rebolu, dve okoli 2 m visoki stenski sliki. Prva kaže sv. Florijana z zastavo, druga pa Jezusa na križu z Marijo, sv. Janezom in sv. Magdaleno. Sliki sta čedni in dobro ohranjeni. V sredi je napis:

PROPI TIO CHRI STO IES V
FIERI FECIT VO VIT
ADAM WERGANT.

Nad sliko sv. križa je letnica 1722, kronogram pa izkazuje letnico 1723.

V hiši pripovedujejo, da je hodil semkaj prenočevat slikar, ko je slikal na Skaručini, in da je zato naslikal ti dve slike. Ta pripoved pa je prezrla okolnost, da je bila cerkev slikana 26 let pozneje, ko ta hiša.

Še nekoliko vrstic o cerkvi. Prvotno cerkev so sezidali od l. 1662. do 1664. Kako se je to zgodilo? Vizitacijski zapisnik ljubljanske škofije iz l. 1661., str. 47, pripoveduje: Soseske, ki so hotele sezidati cerkev sv. Lucije, so nameravale 24. junija 1661 prositi škofa (Otona grofa Buchheim) dovoljenja za zidavo in mu predložiti zapisnik čudežnih ozdravljenj, ki ga je po škofovem naročilu sestavil generalni vikar, ko je dne 18. junija v Vodicah zaslišaval priče. Toda preden so prišli do knezoškofa, se je ta odpeljal v Krašnjo. Zato so sklenili svojo namero izvršiti 25. junija, ko se je knezoškof peljal v Šmartno pod Šmarno goro. Ko se je vozil mimo kraja nameravane cerkve, so mu prišli naproti in so voz spremļevali do Šmartnega. Tam so pokleknili in po vikarju Marku

SKARUČINA: FRESKA V SVETIŠČU.
(Fot. Albin Poljanec.)

z dragocenimi slikami, ki predstavljajo življenje in mučeništvo sv. Lucije, umetni in slavni ljubljanski slikar Frančišek Jambschig.“

Slikar je torej Franc Jamšek. Kdo pa je bil ta in kje je živel? Frančišek Jamšek je bil slikar v Ljubljani. Njegovo krstno ime je Frančišek Anton. Poročil se je 4. junija 1730 z Marijo Dorotejo Steier in je bil lastnik 12. hiše v Hrenovih ulicah, kjer je bival vsaj do l. 1751., kakor kažejo mestne davčne knjige. Drugega se doslej še ni o njem dognalo. Tudi nobena druga slika njegova ni znana, čeprav je moral mojster, ki je tak biser ustvaril, kakor so freske na Skaručini, že prej mnogo slik napraviti.

¹ Ecclesia per totum in fornice pretiosis picturis vitam et Martyrium S. Luciae reprezentantibus per artificiosum et celebrem Franciscum Jambschig pictorem Labacensem exornata.

Luchinu izrazili svojo prošnjo. Knezoškof pa jim je izjavil, da je že dovolj cerkva. Ljudje žele novosti, stare cerkve pa zanemarjajo. Ko bo ta cerkev dozidana, bodo isto z njo storili in ževeli zopet nove cerkve. Zato naj rajši ne začno z zidanjem. Odgovorili so pa, da ima vodiška župnija le štiri podružnice, ki so vse dobro preskrbljene; nameščana bo peta in bo zadostno oskrbljena, če jo sezidajo. Štiri sosednje vasi so se s prisojo zavezale, da bodo omislile zadostno doto, in ko bi kaj zmanjkalo, jo še pomnože. Svetna gosposka je že dovolila neodvisnost prostora za cerkev in pokopališče. Miloščina, ki so jo nabrali v teh nesrečnih časih, je dar Boga, ki nagiba človeška srca, da bi častila sv. Lucijo. Knezoškof jim je odgovoril, naj potrpe, da se bodo čudežna ozdravljenja preiskala; da se pojasni, je li zadosten podvod zidanju; je li prostor neodvisen in da se vse drugo premisli, kar je za to potrebno. Po tem odgovoru so prosilci odšli.

Iznova so se obrnili na svojega svetnega gospodarja, smleškega graščaka Ferdinanda grofa Verdenberga, s prošnjo, naj jim prostor za cerkev odstopi in pismeno zagotovi. Ta je prošnjo uslišal na Dunaju 6. marca 1662.

Toda l. 1663. dozidana cerkev je bila majhna, neznatna. Župnik Josip Gregor Vačnik, ki je bil v Vodicah 44 let, od 14. oktobra 1726 do 23. decembra 1770, je podrl staro, slabotno cerkev in je sezidal novo in jo dal poslikati (1748). Posvečena je bila 10. julija 1755.

Cerkev ima tri oltarje. Veliki oltar ima kip in sliko sv. Lucije. Sliko je napravil Alojzij Šubic. Za oltarjem je manjša slika, ki jo je l. 1861. izvršil Matej Koželj. L. 1774. je oltar popravil Leopold Götzl. Ob oltarju se nahaja letnica 1776 s črkama J.A. Na evangelijski strani cerkve je oltar svetega Mihaela, na listni strani sv. Družine. V obeh oltarjih sta kipa.

Pred cerkvijo je duhovniška hiša, kjer prebiva navadno kak upokojen duhovnik. V tej hiši se hrani banderska slika sv. Lucije, še dosti dobro delo, bržkone Janeza Potočnika okoli l. 1820.

Blizu cerkve je znamenje, katero je nazadnje poslikal Matija Bradaška.

Omeniti je še kužno znamenje ob cesti proti Šmartnemu. Na Kranjskem se je le malo tako zanimivih ohranilo. Na kamenitem podstavu se vzdiжуje kamenito okroglo steblo, sestavljeno in sezidano iz več delov. Na steblu počiva štirikotna kocka z dolbinami; na vrhu tiči patriarhalen križ. Letnica je le malo še vidna, bržkone 1660.

Cerkev na Skaručini s svojimi krasnimi freskami, hiša „pri Rebolu“ in kužno znamenje so

trije tako zanimivi predmeti na primeroma tesnem prostoru, da naj bi si jih ogledal vsak ljubitelj domače umetnosti.

Dodatek: Dve listini.

I. Vizitacijski zapisnik ljubljanske škofije l. 1661., str. 47.:

Die 24. (Junii) mane, vicinitates fabricandae Ecclesiae S. Lucia supplicare intenderant pro gratioso consensu ad fabricam inchoandam, et Relationem hanc, quam Examinatis, et iuratis personis, super acceptis gratiis sanitatum, ex mandato Excellmi et Revdmi Pps 18. Junii in Wodiz Vicarius Glis conscripserat praesentare. Sed priusquam venissent, Excellmus Pps versus Crachsen discesserat: ideo, quod hic fieri non poterat, in Visitatione Vicariatus S. Martini sub Kollenberg factum est. Nam die 25. Junii locum Ecclesiae erigendae transeunti, supplices occurrerunt, et currum comitantes usque ad S. Martinum, mediante Vicario loci Marco Luchino, summa cum Reverentia genuflexi. Sed consolationis aliud non perceperunt, quam Ecclesiarum multitudinem non expedire. Populus novitatis cupidus, deseret veteres Ecclesias huius novae desiderio, et postea hanc ipsam desiderio alterius recentioris. Ideo potius non esse inchoandam fabricam, quam incipere deserendam. Sed cum replicarent, hanc Parochiam Bodicensem non habere nisi 4 filiales Ecclesias, omnes provisas de dote: et modo hanc fore quintam, cui dos est sufficiens assignata sub conditione, si erigatur. Quatuor circumvicinos Pagos fideiussionem facere de sufficientia dotis, et in quacumque se velle obligare de supplenda dote, si deficeret. Dominium temporale iam concessisse immunitatem loci pro Ecclesia et Coemeterio. Eleemosynas, quae his calamitosis temporibus comportatae sunt, non esse nisi donum Dei animos hominum ad honorandam S. Luciam commoventis. Super quae remisit eosdem ad patientiam, ut gratiae sanitatum iam concessarum examinentur ulterius, et sufficientia causae, immunitas loci, et caetera deliberentur ad opus huiusmodi requisita. Et hoc responso percepto supplicantibus recesserunt.

II. Kapiteljski arhiv ljubljanski, fas. 62/21. Listina se glasi:

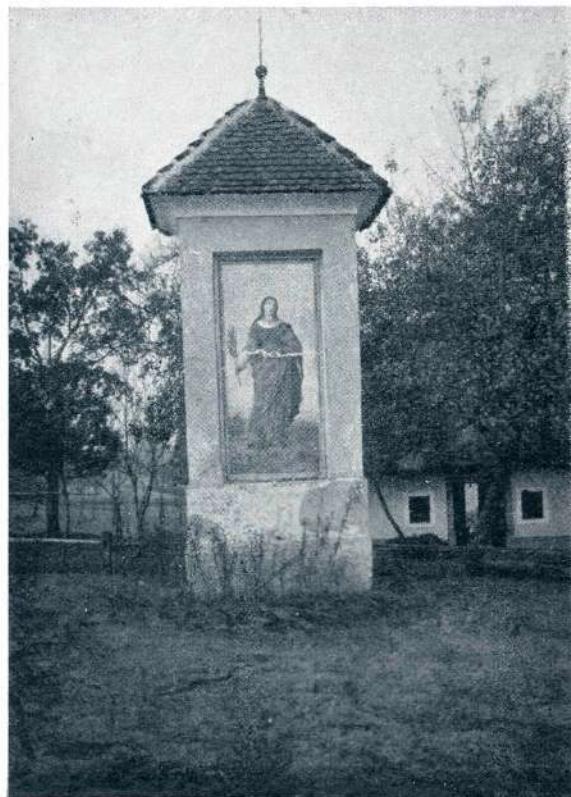
Ich Ferdinandt Graf von Verdenberg¹ und zue Vämiest², Freyherr zu grauenegg³ und herr zu grauenwerth³, Creuz⁴, Oberstein⁴, und Flednig⁴,

¹ V Šleziji.

² Na Moravskem.

³ Na Nižjem Avstrijskem.

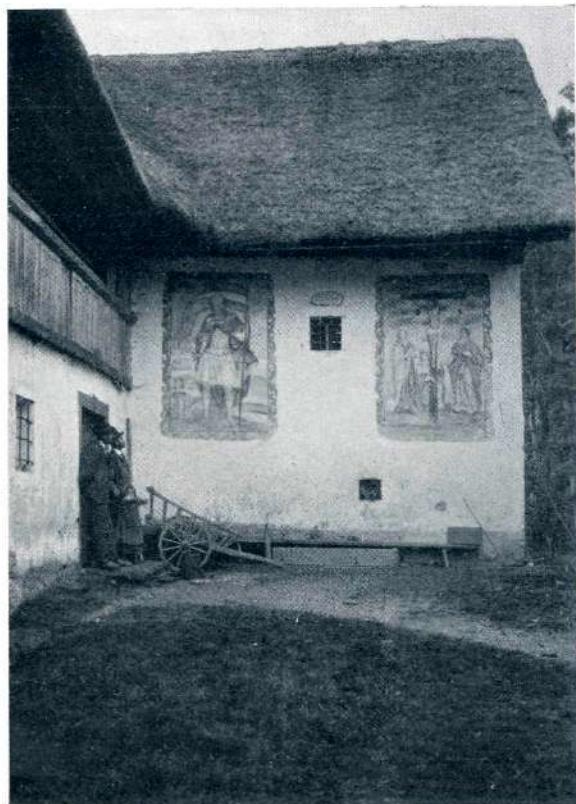
⁴ Križ, Stari grad pri Kamniku, Smlednik na Kranjskem.

SKARUČINA: ZNAMENJE PRI CERKVI.
(Fot. Albin Poljanec.)

Peuerbach¹, Prukh an der Aschbach¹, Schönberg¹ und Windorf¹, der Röm. Kay. May. Rath, Würkhlicher Cammerer, und obrister Erblandtstäbelmaister der fürstlichen Grafschafft Görtz, wie auch Landtrechts Beysizer im Marggrathumb Mähren etc. Bekhenne für mich und alle meine Erben, öffentlich mit diesem Brief, daß V. und V. meine zu der herrschaft Flednig gehörige zu Skharutschina, und Napaludy², Rugkhsässige, wie auch theils andere obrigkeit, zu Woißku³, und Veldt³ bewohnte, der Pfarr Khürchen St. Margarethen zu Wodiz, in spiritualibus undterworfene Undthanen, für mich schriftlichen und supplicando einkomben, und in allem gehors. vorbringen lassen, wie das sie an meiner Herrschaft Flednig, Grundt- und Landtgericht, undterhalb dorf Skarutschina an Einem Bihl gegen den Bach Sladeniza genannt, ein Capellen, oder Kürchen zu Ehren der Heyl. Luciae aufzubauen Vor Vielen Jahren Ihre Vor Eltern sich verlobt haben solten, Sie nun Werkstellig zu machen Ihnen Vorgenommen, allein Ihr fürstl. Gnaden Herr Herr Bischoff zu Laybach

alß Loci ordinarius die gnedige Lizenz, und Erlaubniß darzue zuschreütten und das gebeu anzufangen keineswegs erthailen wollen. Weilen V. und V. Vorgenante Nachbarschaften, die notwendige Cession des grunds, und Exemption, von der Landtgerichtlichen Jurisdiction, undter meiner eigener Fertigung nicht aufweißen, und Ihrer fürstl. gnaden zu praezentiren haben, Bitten mich hierauf gehors. Ihnen nicht allein des grundts (so zu denen daselbst in Skharutschina gelegenen Hueben gehörig, und der Herrschaft Flednig undterworffen) souill zur erbauung der Kürchen, und Erweüterung des herumb Nothwendigen Spacij der fünfzehn Schrött pro coemeterio iuxta SS. Cañes Vonnöthen sein möchte, gnedig zuuerstatten, sondern auch dasselbe quoad immunitatem Ecclesiasticam der Landtgerichtsgerechtigkeit Zubefreyen, und dergestalt zu dessen vermerkhlich Gott dem allmechtigen Wollgefälligen gebey gnedig zubewilligen, und mich aller meiner an demselben orth bißhero gehabten gerechtigkeiten schriftlich genzlichen zugeben. — Wann ich aber zu dem Heyl. Kürchengebeu, und befürderung Mehrerer Ehre Gottes Schuldig: auch crafft meiner lieben Eltern Seel. gedechnus, erwißnen guetten Exem-

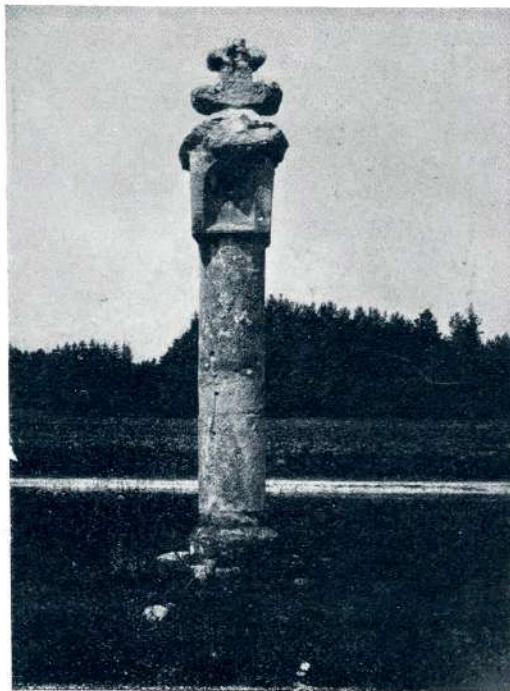
SKARUČINA: POVODJE „PRI REBOLU“.
(Fot. Albin Poljanec.)

¹ Na Gornjem Avstrijskem.

² Na Povodju pri Skaručini.

³ Vojsko in Polje blizu Skaručine.

plen genaigt, ohne dessen beraith schon Undter dato Wien den 29. July deß 1660 Jahrs, in denen abgelofenen an meinen damaligen Pflegern Michaelen Lüsten, Sendtschreiben ihne auf die Erste anmeldung verwilliget und diß orths von meinen abgeordneten in Crain gewesenen Regenten die wahre gründliche Beschaffenheit und Information

KUŽNO ZNAMENJE PRI SKARUČINI (1660).

(Fot. Albin Poljanec.)

eingenommen, dardurch mir auch ainiges praeiudicium nicht entstehen möge.

Darauf nun Ihr gehors: Bitt sowoll respectu des aigenthümblichen grundts, alß auch Landtgerichtlicher Jurisdiction, Ich in allen angehört, angenommen, und placidirt, und will Ihnen V. und V. Nachbarschaften für mich alle meine Erben, und nachkhomben hirmit wissentlich, und in Crafft dis

Briefs, soweith sich die beschehene ausweißung des Nottwendigen orths erströkhet, und darzue nothwendig erfordert würdet, Mein Volkhommes Ius, und gerechtigkeit zu dißem Ende allein Cediren, und Übergeben, mich auch, meines daran habendten aigenthumbs, und Landtgerichtlichen Juris: so Ich an gemelten orth, alß Herr zu Flednig gehabt habe, genzlichen verzihen, und begeben haben. Gelobe auch nun hinführo darüber nichts zureden, zu handlen, zuthuen, noch fürzunemben, sondern Sie in Ewige Zeit darbey Ruebig, und Unperturbiert verbleiben zulassen. Doch behalte Ich mir, meinen Erben, und Nachkomben in alle weeg Beuor, wann die Jährliche Dedication, kürchenweih, Concurs, und zusamen Khunften bey gemelter aufbauenden Kürchen, oder Capellen gehalten werden, daß Ich und meine Erben, die Mauth, das Standtgeldt, auch begreifung der Übelthätter und alle andere in Crainlandt gebreichige Landtgerichtsgerechtigkeiten, ohne Meniglich eintrag, oder Irrung gereicht und Entrichtet würdet: Hochgedacht Ihr fürstl. Gn. Bittend wofehrн kein anderes Impedimentum, oder Verhindterndes am weeg stünde, Ihnen belieben zulassen, in diesem heyl. Werkh des gebey Vorth zuschreitten, und zu prosequirn gdig zu erlauben, ditsorths meinethalben keineswegs aufzuziehen. Dessen zu wahren Uhrkhundt habe Ich dießen Brief mit aigener Handtschrift und Poettschaft verferthiget. Actum Wien den Sechsten Martij. A° 1662.

Ferdinandt Graff von Verdenberg m.p.
(Papirna listina z rdečim pečatom.)

Na robu je še izpisek: Anno 1662 Comes Ferdinandus de Werdenberg donat fundum pro aedificatione Ecclae et Coemeterij S. Luciae in Skaruzhina et cedit suum Ius Territoriale, salvo quod in Concursibus habere debeat das Standt Recht et aeficiorum coercionem Extra Ecclesiam et Coemeterium intelligendo.

TEBI.

Zložil Jos. Lovrenčič.

Jaz ljubim hrepenenje tvojih oči
in tvojih rubinastih usten nasmeh
in tvojo lepo dušo,
ki ji neznan je greh.

In vsa ta velika in lepa ljubezen
pojde z menoј in bo nerazodeta
ko pesem, ki sebi jo poje srce
in drugim nikdar ne bo peta!...

